

การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว คุณภาพ

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลลดอนโพธิ์ทอง
96 หมู่ 3 ตำบลลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

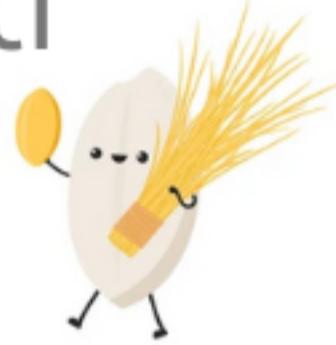

ผู้เขียน
รายนาม
เผยแพร่

راتtee คชาพันธุ์

วันศุกร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ 2564

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิต พันธุ์ข้าวชุมชนตำบลลดอนโพธิ์ทอง

เดิมเป็นการรวมตัวของคนในชุมชนบ้านหัวไม้ชุง หมู่ที่ 3 ตำบลลดอนโพธิ์ทอง
เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งการทำนาแต่เดิม
นั้นก็เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย จึงมีความคิดจะรวมตัวกันตั้งเป็นกลุ่มขึ้น ประกอบ
กับมีโครงการให้จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนในตำบลเพื่อพัฒนาธุรกิจการผลิตเมล็ด
พันธุ์ข้าวของเกษตรกรเชิงบูรณาการ โดยเข้ามาให้ข้อมูล ความรู้ และจัดให้มีการ
ฝึกอบรม เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกรผู้สนใจ จึงจัดตั้งกลุ่มขึ้น โดยใช้ชื่อกลุ่ม
ว่า “กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหัวไม้ชุง” ต่อมาได้ดำเนินการจดวิสาหกิจชุมชนเพื่อส่ง
เสริมและขยายกิจกรรมของกลุ่มฯ โดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนในชื่อ “ศูนย์ส่ง
เสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลลดอนโพธิ์ทอง” เมื่อปี พ.ศ. 2549 ปัจจุบันมี
สมาชิกเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นคนในชุมชนและนอกชุมชน

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลลดอนโพธิ์ทอง
จัดตั้งขึ้นเพื่อร่วมตัวกันแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนในการผลิต การขาดแคลนเมล็ด
พันธุ์ข้าวพันธุ์ดีใช้ในชุมชน การการถูกเอาเปรียบ การต่อรองราคาสินค้า และ
เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพให้แก่บุคคลที่สนใจ
ศึกษาเรียนรู้กันในชุมชนและนอกชุมชน

ดังนั้น การส่งเสริมและแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
คุณภาพให้ประสบความสำเร็จได้ดีนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือของภาครัฐ และกลุ่ม
เกษตรกร โดยดำเนินการส่งเสริมภายใต้โครงการพัฒนาธุรกิจการผลิตข้าวครบ
วงจร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้มาตรฐาน
โดยมี นายอุดร รูปโจน ผู้ดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมการผลิตพันธุ์ข้าว
ชุมชนตำบลลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นต้นแบบ
ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ ซึ่งการผลิตข้าวครบวงจร เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วย
ให้ชาวนาอยู่รอดได้โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ

ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพ
เกิดการรวมกลุ่ม ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว
ลดปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าว

การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพ

นายอุดร รูปโฉน ผู้ดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง กล่าวว่า การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพมีขั้นตอน 13 ข้อ ดังนี้

1. การคัดเลือกพื้นที่ทำแปลงขยายพันธุ์ โดยพิจารณาจากดินอุดมสมบูรณ์ ดูแลง่าย การคมนาคมสะดวก มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการผลิต
2. การคัดเลือกเกษตรกร ต้องบขัน ซื้อสัตย์ ตั้งใจ
3. การคัดเลือกพันธุ์ข้าว ต้องต้านทานโรคแมลง ตลาดต้องการ และเหมาะสมกับพื้นที่
4. การวางแผนการปลูกข้าว หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวต่างจากพันธุ์เดิม และเก็บเกี่ยวในระยะเหมาะสม
5. การเตรียมดิน ต้องกำจัดข้าว剩 แล้วปรับพื้นนาให้เรียบสม่ำเสมอ
6. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ แหล่งที่มาเชื่อถือได้ และทดสอบความคงทนก่อนปลูก
7. วิธีปลูกปลูกข้าว เช่น การหว่านน้ำตาม การปักดำโดยรถปักดำ หรือการปักดำโดยแรงงานคน
8. การควบคุมวัชพืช ต้องใช้สารเคมีให้ถูกชนิด ถูกเวลา ถูกอัตรา
9. การจัดการน้ำในนาข้าว รักษาระดับน้ำให้เหมาะสมกับอายุข้าว (5-10 ซม.) และระบายน้ำก่อนการเก็บเกี่ยว 7-14 วัน
10. การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
11. การกำจัดพันธุปุ่น สามารถกำจัดได้ตลอดระยะเวลาของข้าว
12. การป้องกันกำจัดศัตรุข้าว กั้งโครค แมลง และสัตว์ศัตรุข้าวต้องเหมาะสม
13. การเก็บเกี่ยว ต้องเก็บเกี่ยวหลังข้าวออกดอก 80% ประมาณ 30 วัน พร้อมกับทำความสะอาดรถเกี่ยววนดและรถบรรทุกก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์

นายอุดร รูปโฉน กล่าวเพิ่มเติมว่า การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพนั้น ต้องหมั่นลงตรวจแปลงบุกๆ เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของนาข้าวตามเงื่อง หากมีอะไรผิดปกติต้องรับดำเนินการแก้ไขกันที โดยส่วนตัวได้ภูมิปัญญาท่องถิ่นจากสมัยรุ่นพ่อ และความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่มาสนับสนุน มาประยุกต์ใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว แต่หากเราจะรอหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชนมาสนับสนุนเพียงอย่างเดียว การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพ ก็ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องพึ่งต้นเองก่อนเป็นอันดับแรก และการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันพัฒนาต่อยอด จึงเกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้น

ปัจจุบันการดำเนินงานของกลุ่มนี้หลัก หลักบริการ เพื่อตอบโจทย์การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพให้แก่ชุมชน นั่นว่าการดำเนินการของกลุ่มประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก

ข้อดีของการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

1. ลดปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ของชุมชนได้
2. เพิ่มรายได้จากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์แทนการจำหน่ายข้าวเปลือก
3. มีแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ในชุมชนทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปซื้อเมล็ดพันธุ์
4. คุณภาพข้าวเปลือกดีขึ้น มีพันธุ์ปูนลดลง

ประโยชน์ของเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

1. ตรงตามสายพันธุ์
2. ความคงทนและความแข็งแรงสูง
3. เจริญเติบโตเร็วและสม่ำเสมอ
4. ทนทานต่อสภาพแวดล้อมดีกว่าเมล็ดพันธุ์ทั่วไป
5. ให้ผลผลิตสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ทั่วไป 10-20%
6. ประหยัดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์
7. ป้องกันการแพร่ระบาดของข้าววัชพืช

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม หรือสนใจเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ หรือบริการอื่น ๆ ของกลุ่มฯ ติดต่อได้ที่ สำนักงานคุณภาพฯ หรือที่เบอร์ 08 3440 7839

